

עתון התקופה
גבעתיים
שנת 1956 מס' 8/56

יום שני 6 אלול תש"ז

אגודת רבנים

ו"ו ב"ה ה"ל י"כ ה"ל ס"ד י"ה;

תפר ק: עקרונית אסור ללכת לסרטים שאינם בחזמינו אנו. הסרטים שאנו רואים מטפיקים די והותר את האריכה התרבותית שלנו (עד כמה שהם מוסיפים). לדעתי, אריך לבוא אדם מבוגר ויבהיר כהלכה את תפקידו החנוכי של הסרט - הן מבחינה חברתית והן מבחינה תרבותית.

נעמי: חבריה כאלה, סרט אחד אינו מספקם לדעתי, אינו בעלי מחשבה ביקורתית עצמית.

אמיר: לדעתי יש לתת תעודת עניות לחברה ולא לפרטים. איני רואה הבדל בין ההליכה לסרטים ובין חבלה בפעולות החברה. אני מציע בזה להפסיק את הדיון ולברר באופן כללי את היתר...

יעקוב (י"א): החברה מחליטה לא ללכת לסרטים אך היא מחליטה לקיים קומזונה. לדעתי אין שום הבדל אם אני הולך לסרטים או אם אחר אינו מקיים את הקומזונה שהיא עקרון החברה.

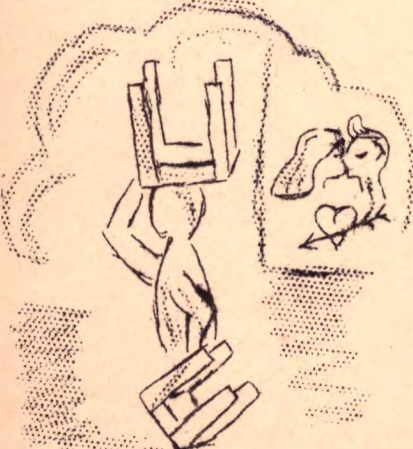
אריק: ישנה כאן כאלה הרוצים להכניס את הדיון לפסים כלליים ועל ידי כך לסטט את ענין ההליכה לסרטים. ראשית כל יש לברר עם החברים מדוע הלכו לסרטים. אי אפשר לדון על החברה באופן כללי לפני שדנים על הדברים הפעוטים הראשוניים.

סכות הדיון: אסור מוחלט חל על הליכה לסרטים לישובי הסביבה.

קלות רצף בדיון "ההליכה לסרטים".

בודאי תתעורר בכך הסקרנות והראוץ לדעת מה הן דעותי ושל עוד כמה אחרים (שאינם פותחים פה בסיחות החברה) - בענינים בהן דנה החברה. ארהיב עוז ואביע חלק מסקנותי על הנגר בלבד.

נכון הוא שאני הולך לסרטים ודבר זה טבעי בעיני כשם שטבעיות בעיני כל מיני תופעות של בני הנעורים המביעים לגיל המצוות (סלוט עשרה שנה). אלא, שההליכה לסרטים אצלי החלה בגיל צעיר יותר. הורי לא מנעו ממני אף פעם את ההליכה לסרט גם כשהוא לא התאים לגילי. מאז גילי אני ללכת לכל סרט. ואתם מוכן שאינכם מבינים ומבחינים במצב זה? איני זוכר שבחברה הצליחה אי פעם לקיים פעולה מפעולותיה בלי איומים, כלומר - החברה הטיגה את מבוקטה רק על ידי הטלת מרות.

אני סבור כי לו החברה היתה מנסה רק פעם אחת להטיג את מטרותיה בדרכים של הסברות ולכוון אותן רצף האחרים שנכנסו לצדה זו, בדרך נכונה, במעשים הגיוניים אפשר שהיתה נוהלת האלחה גם כן. לא צריך תמיד להגיע לידי פשרה בעזרת המרות לעתים נראה לי הדבר כאלו מכריחים ילד בגן לעשות דבר מה על ידי כך שמכים אותו. אין בכוחי לשלול מהחברה את ה אורך במדות. כלל וכלל לא! אבל ישנו גבול מסוים למרות הזאת. תמיד כדאי העבר לכוון לדרך הנכונה בעזרת ההגיון. ישנה טענה בחברה שההליכה לסרטים נובעת מתוך טעמום כלומר, אותם היילדים הולכים לסרטים בסביבה עקב

ללכת לטרטים.

לדעתי נטפלה החברה בצורה טפסית לבעיה/הצאת, ולא דנה כראוי בבעיות מסך ב"ס שמצבו גרוע, לא בענין הקומונה ולא בענין המקבלה. אם דנים כבר דוקא בענין ההליכה לטרטים הרי, שלדעתי, ישנה כאן כוונה תחילה לפגוע באותם "החברה" (אם בכלל כדאי לכנותם כך) שאינם אוהבים ליהנות מהחיים ולא מתוך כוונה להסיל את הענין. אני מתאר לעצמי שאותם הילדים שנבחרו לוועדות והם עסוקים בחפיקיך שניתן להם, ודאי מעונינים לראות סרט במקום "לסבור לעצמם את הראש" ביטיבות. וכאן מתברר הדבר! לו היו מעסיקים את אותם החברה שהולכים לטרטים לא היה באפשרותם לראות סרטים נוספים.

אחד הרוצה בעילום שמו.

x x x x x x x x x x x x x x x x

חשובה ל"החברה".

לאור הבעיות שהתקדורו באחרונה באסיפות החברה ולאור הרע ימה הנ-ל-מצד אותם החברה שזו להם הדרך היחידה לדובב עצמם, - הרגשנו צורך להטיב, לבקר ולנחם את המצב הקיים.

הבעיה הראשונה והחשובה ש עליה נעמוד היא-המרות החברתית. היה כדאי אולי פעם לברר מהן גבולותיה של המרות החברתית. ועד כמה היא מחייבת כ"א מהחברה. כיום אנו עומדים בפני מצב חברתי כזה שללא מרות אין ביכולתנו לקיים כל מפעל פעולה ומ"ד, בחברה. לא נכונה טענתו של החבר כאלו נטפלה המזכירות דוקא להליכה לטרטים שהפכה אצלנו לחלק בלתי נפרד מחיינו של זה המגן על "ההליכה" וחבריו. המזכירות הגיבש על בעיות ה-ומונה הן הועלו באסיפה, בעיות מסך בית הספר נפתרו אף הן שכות החברים העובדים בו הועלו כמה וכמה פעמים בחברה. ברור כי יש מקום לדו"ח לזכות עקרוני למטרת ומהות המסך - אך באנו כאן רק להדגיש, שנעשית פעולת הגבה ואנו מסתדלים לעשותה מיד, - כי ללא הגבה מידית ומרות תתפרק החברה סנתונה כיום במצב גרוע. אנחנו בעד חופש הפרט - כי החברה נוצרת כתוצאה של אחריות כל הפרטים רק היא יכולה להיות חסרת מרות - מכיון שהמצפון האישי מכונן כל אחד ואחד באחרונה. אחרת גבוה של האכזרה איננו פעיל, לא לוקח חלק בה והגרוע מכל - אדיש לכל הנעשה בה ובא רק בתבילות. יחכן שכות הוטימה אינו מוצא לעצמו טטה פעולה בחברה אף על פי שקיימים חוגים מעשילים. יש מקום להוסיף חוגים מקצועיים ונדומה לכך, עד היום לא התקבלה כל הצעה ולא נאמר בנוגע לכך מאומה, וברור שלא נעשה שום דבר.

וכעת לבעיה הקונקרטת של ההליכה לטרט - אני היא הורסת פעילות חברתית ב" היא מתקיימת על חשבון החוגים ופעולות חובותיות (ערבי שישי) - כל המסגרות האלו התפרקו לגבלי אותם החברים שנכוח עיניהם - אינטרס אחד: בליעה. טרטים רבים ככל האפשר.

אחת החברות התובעים את זכותם בהליכה ^{מ.כ.ס} מתחנכים במשקנה זה כמה שנים. נדמה לנו כי החמור נמתן להם הוא בטטה אחר לגמרי מאשר הריצה אחר תוצרתה הזולה של הוליבורד. למדד רציני בכחות הגבוהות מצריך מאמץ, זמן ורצון רב. אם אותם החברים לוקחים את הלמודים ברצינות הרי שלא נותר זמן להליכה לטרטים מספר פעמים בשבוע. ישנם שטחים חנוכיים רבים שעל ידם נקנה לעצמנו הסקפת עולם; שלא לדבר על רצח וגניבה, שבהם אנו פוגעים מדי שבוע בשבוע על מסך הקולנוע. הצעותנו אם כן לכל אותם החברים - תנו יד לפעילות חברתית גם אם

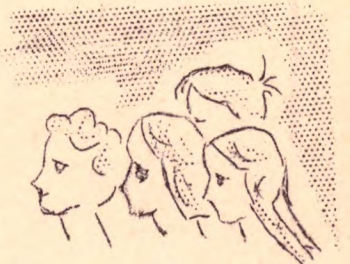
ספרים מקצועיים שנמצאים למכביר במועדון, מוסיקה וכד'. כבני פועלים עלינו להסתפק בטרם אחד לשבוע. באם מטרת הסרטים הייתה חנוכית, משקפת את מציאות החיים הנכונה, או קרובה אלנו - או לפחות אנו שואפים אליה - היינו אומרים "זאת הדרך" - בסרטים אנו לומדים, ורוכסים לעצמנו ידיעות - אך המצב שונה לגמרי! מטרת הסרטים כיום היא בעיקרה - קופחית חסרת כל מטרת מתקדמת: ולכן אנו שוללים את הריצה אחר סרטים ומיעצים לכל אותם החברים ללכת בדרך הטובה (הנראית לנו, על כל פנים). יש לנו הצעה על מה להתבסס; בחברה ישנם חברים וחברות החיים עמנו מספר שנים כמותכם ובכל זאת מצאו בה את מקומם ודרכם. ובכן: שנו את דרככם! יחסי הגומלין בינכם ובין החברה של האסמות ההדדיות יפסקו וכך תוצר חברה חיובית מלוכדת ובעלת נוסאים רבים לפעולה ואחריות בקרובה. והצעה אחרונה - אם זו דעתכם אל תחביטו! לכל אחד מאתנו הרשות להביע את דעתו אך הרצוי ביותר, בשיחת החברה, בה אפשר לברור ולהבהיר דברים - אך אם בדרך הטובה בחרתם: ונתמו שמכם לפחות כדי שנוכל להטיב תשובה יטירה אליכם.

המזכירות.

x x
x

ב ח ב ר ה .

בשנים הקודמות, כשעוד לא חשבנו על דבר שקוראים לו "חטיבה" לא הגיבה החברה על שום עבירה. הרבה פעמים היו הולכים לילדים לסרטים בכפר חגלה, ועוד יורה פעמים היו הולכים לסרטים במסך כשלא הרשו להשתתף. פעם זה היה דבר רגיל ללכת לטרט שאסור לראותו (אפילו בפיד"מה).

ובעת לעצם העניין.

כשאנו מועמדים להיות בטובה הבינונית האם מותר לילדים ללכת לסרטים שהם לא בטבילנו? אפילו אם הסרט מתאים לנו והועדה קבעה שלא נלך, אסור לנו ללכת. יש כמובן ילדים המתנגדים לדעה זו. פעם פרץ זכוח בין שני הצדדים. תוך כדי וסוח אמר מישהו: "איזה מין כחה זאת שאי אפשר לעשות בה שום דבר בלי שילטינו". האם מותר שבחברה יגיד מיטבו דבר כזה? ועוד בחברה שהיא בנסיון לקראת הכניסה לחטיבה. אני חושבת שאם אנחנו רוצים להיות פעם חברה טובה, עלינו להתחיל להגיב בחריפות על עניינים כגון אלו. אם תמיד ילכו ילדים לסרטים שלא מתאימים להם והדבר לא יגרור אחריו הגבה יגררו האלה את היתר.

ולענין הפעולות.

קודם כל אפשר לומר בטובה הפעולות, שהן מתקיימות עכשיו בסדר. פעם היה קשה להעביר בחברה חומר רעיוני אבל עכשיו זה מצליח. אך אם נסתכל על הצד השני של המטבע, כלומר פעולה מעשית - המצב אינו מזהיר. פעם הייתה פעולה בשבת. יצא לפעולה 14 ילדים מתוך 20. חלק נסע לראות מטחך כדור סל, חלק הלכו שחם לבלות וחלק פשוט שכחו. האם מותר לטכוח ולא לבוא לפעולה? אם ילד יודע שהוא עד כדי כך "שכחן" אל ילך בכלל מהבית ויחכה שם עד התחלת הפעולה. וכשילדים חוזרים מהפעולה ומגיבים לחבריהם על התנהגותם נשמעת תשובות כגון "אל תתערב בעניינים של שלך" או בכלל שנים עם הגב לטחול. האם החברה צריכה לטחוק? האם לא צריכים הילדים האלה להרגיש בחברה?

האם החברה צריכה לשכוח דברים אלה? בטוח אופן לא! החברה צריכה להגיב על התנהגות הזו. אסור שבחברה יהיו שני צדדים. הצד שבא לפעולות והצד השני שמסתמט. אסור לעבור לסדר היום כשמחגלות תופעות כאלה.

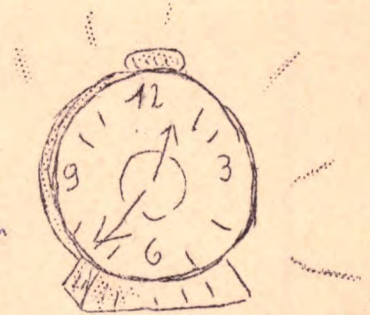

שעת הצוץ עברה זה כבר כאשר יטבחי וכתבתי מלים יספוד על הפגישה עם אמ"י.
7 שנים לא ראיתיה... לא יום ולא חודש היה זה, היו אלה 7 שנים חמימות.
לא זמן קצר, מה?

המברק עם הבטורה הגיע אלי ביום בהיר ויפה והוא הכני כבדק... לא האמנתי למראה
עיני, האומנם אראנה? זה יתכן? הן היכתי ליום זה שנים והוא בוסט לבוא...
הסלמתי עם המציאות רק בהיותי בנמל חיפה עם אחי ואחותי וראינה יורדת
במדרגות האניה. אמא! נשאה כמו שהיתה ללא כל סנוי ופגם לגביה שוניתי עד היסוד
(מהיסוד...!) גדלתי הטמנתי וכד... עד שקטה היה להכירני אבל הפגישה הראשונה הייתה
נפלאה! אח"כ טילנו לאטנו לאורך הקרונות עמוסי פרי ההדר מאוסרים וגאים. בחיפה
נכנסנו למסעדה מזרחית והוגטה שם לנו ארוחה כיד המלך. סובבנו בעיר בערך כשעה
סעתיים האח"כ עלינו לרכבת לעבר הקבוץ חל-רעים. על מסק חל נעים לא אספר, פרט
לכך שקבלנו הרגשה כאלו נמצאים אנו בהפוגה - לאחר דעס העיר, הטקט, של המסק
אטר כלו מוקף הפירות בונקירים פרוז'קטורים וטמור כהוגן הביא לנו הרגשה בית
נעימה. אמא קבלה חדר קטן עם ויהוט ראטון (פינת חמד, עם נוף סקט ומרגיע).
למחרת כבר היוגיטה את עצמה כמו בבית מוכנה ליומה החדש במטבח התנוקות.
כחה י'

כחה י'

... בקצב הזמן ...

החקימה נטיעת ט"ו בטבת באחר של שבוע מחמת גטמים. נסענו בטוח החדש של מהדורין.
מרבית חברי שכבת הנעורים לא הראו פניהם בטעת הטקט וחבל. (האם כך נחוג את הג
הטבע???)

* שכבת נעורים:

החקימו שתי טיחות חברה טעסקו בבעיות
פורים. נבחרה ועדת פורים מזרחית.
הכונו לקראת החג.

* החקים ערב שינה ובדור. חלקו של הערב
לכר בהצלחה - הסירה עלתה ובקעה מהדר
המועדון. אך לחלק הבדורי יותר - של
המטחקים לא טסו להתנדב. נחזק את ידה
של ועדת התרבות לנסות ולמצוא תוכן
מוצלח יותר לפעולותיה.

* עמוד! מי טס? - קריאה זאת נשמעה מדי
התקרבך לטטה מחנה הנח"ל. כיתה י' סימה
זה כבר אמא אמוניה ועתה חולטים על טטה
המחנה - כתות ט" וי"א. כחה י"ב תצא
לשבוע אמונים מטעם הצבא.
כחה י' טביעת דגון ונקוה כי טאר הכתות
חסימנה את אמוניהן בהצלחה.

* שכבה בינונית:

נערך יום "אולימפיחה" שהיה מוצלח מצד.
* נערך ערב עתון חי מס' 2 שהביא את
כלם בסימון! הנאה!

* שכבה צעירה:

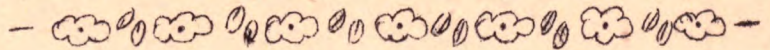
נערך יום קטיף עזרה למסק. השכבה
נחלקה לשלס קבוצות שהתחרו ביניהן.
התחרות כללה מסחקי טפורט שונים,
והכנה הבטילים למסיבת הסיום.
בערב החקימה מסיבה נחמדה (הסירה
נשמעה למרחוק) ובה חולקו "המטעמים"
והציונים לקבוצות.
* לקראת פורים מכינה השכבה הצעירה
הצגה. כזכור הנעימה לנו השכבה שהזו
גם את הפחדים בשנים שעברו.
* כתות ה' - ה' עומדות כעת בסיומן של
המסימות. (ההכנות מרובות) טאו ברכה

הספוראים מספרים ...

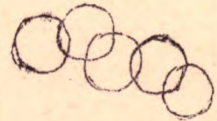
ליהווע:

ברכת החברה-שלוחה לך בהגיעך למקום הראשון בתחרות ארצית בהתעמלות על מכשירים דרגה ב: נאחל לו המטך מוצלח גם בדרגה א.

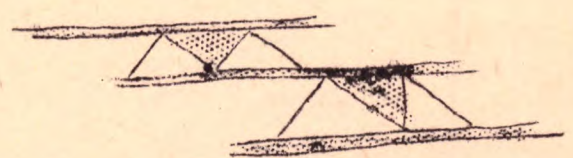
ע ל כ ד ו ר - ס ל ו י כ ד ו ר - ע פ

בטבת התקיימו מסחקי כדור סל וכדור עף בין הנערים לבוגרים. המסחק בכדור-סל הסתיים בתוצאה של 35:27 לטובת הנערים ואלו בכדור-עף הכריעו כפות המאזנים לטובת הבוגרים, והמסחק נסתיים בתוצאה של 4:2 לטובת הבוגרים. יש לציין את המתח החשמלי ששרר בטעת המסחקים. בוגרים ונערים ייסר כוחכם, קצרו עוד הצלחות!

א ו ל י מ פ י א ד ה

בטבת נערך יום האולימפידה. אם כי החברה קמו על צד שמאל והיה קר נורא, התחממו כלם בזמן ההדלפה. הקטה של כדור ברזל בצורת פינג-פונג וכל יתר הדברים העליסיים. כבטנה שעברה קטה היה מאד להעלות את המחורל אך הוא הגיע בכל זאת לשמונים מעלות צלזיוס! את הורדת המתח שהחל לעלות יש לזקוף לזכות "הנטיעה המוצלחת". סימנו את החלק הספורטיבי של האולימפידה בבקר והתכוונו לערב. הערב היה שמח ואפילו יותר מאשר בבקר. לסכום: היה מוצלח. לוועדת ספורט נעיר: "אל פחד, אף אחד לא אמר, אומר ויאמר שהועדה לא פעילה". לטכנה נעיר: אל חהיו פסימיסטים וקונו לטוב. ולכלם: בעלה ונצליה, חזק ונתחזק!

אבדה!

* נעלמה איטיות אהובה במיוחד על צבור המנגנות והיא מבוקשת על ידן לסם גוון הנוף.

הודעה -

* אל פחד!!! כדי שלא תבהלו הרי הודעה מוקדמת לשומרים. במל לילה מופיעה בטעה 11.30 דמות התולית לבנה ליד בית השמש הימני של המקלחת הסמאלית. הדמות מופיעה שנית בטעה 1.00 נבקשכם לא לעקוב!!! כחה ה

נחיר (כונס)

ח 3

בכל אחד מסלעת הכרכים 316 עמודים. תולעת כרסמתהעמוד הראשון של הכרך הראשון

... ה י ר ה ...

בעת האחרונה נכנסה למורה, שיטת כתיבה חדשה - שיטת "זרם החודעה". הסופר מעלה על הנייר את כל מה שמתרחש במחו בתקופת זמן מסוימת. מאמר זה נכתב בעקבות מאמרו של אגני ב"למרחב".

... היא סברה את דלת חדרה תכטקט, כרכה סודרה סביב אוצרה ופנתה לעבר חדר האוכל. הירח עמד ברקיע במלואו והאיר את החלל כאורה של יום. היא הביטח בירח ומחטכות החלו להתרוצץ במוחה - "הירח, לפני שנה יטבו יחד בצל העץ והיה היה מלא... לפתע עבר על ידם כלב... גדול, שחור, - כמו שד... שד, שטן, פאוסט שטן החברה הבורגנית... הבורגנות, הולכת וטוקעת ומטטר חדש מתחיל לעלות... כן, גם הירח עולה... עולה, עלה, עלי... עלי על האוטו, צעק לה אז, אך היא אחרה... אולם רוסייה עדיין לא אחרה, נסק נסלה למצריים... כן, גם ארבה בא מצריים, יצאו בפחיתם לסלקו... לסלק את הפולט גם אם בדמנו יחיה הדבר! היא נחקלה באבן - "הו", - נאכחה, האבן הארורה הזאת, לכל הרוחות, ...רוח, הרוח הזאת, כל היום רק רוח, סופת חול וספורת גטם מטגעות ממט! גטם, אך הלואי והלילה ירד גטם, אבל גטם כזה שמחר לא נצא לגיוס במקום למודים. אוי, בעצם יש טעור חנ"ך

וגם פיזיקה, ...נו, - כדאי כבר לעבוד. יעבדו בפרדס, או בסלק! איזה מין עבודה! ...עבודה, עבדו, בעצם עבדנו כבר, יצאנו לעצרה למטק צעיר, צעירים, אלה הבורה! כמה טוב היה בנחית-הל"ה בטוח שמאחור הם היו הכי מפסוטים. נו, מה יש לדבר... דברים, דבורים... כן, רק מדברים בממסלב שלנו - צריך ליטב את הנגב, את הגבולות וליפה הם כלים? ! צריך לחזק את יטובי הספור!..ספור, ספור, היום קראתי ספר יפה - "האמיני כי ארוב"... האמיני... אמון... ככון אין אמון... אי אפשר להאמין לאף אחד, מבטיחים שיתזירו את הכסף, אבל הקומנה נטארה ויקה, איזו קומונה. קדמוניסטים הקומונה הפריסאית, המניפסט הקדמוניסטי... אך כואב למ כבר הראש ממרכס הזה ואנגלס... מרכס, אנגלס, אומנות וספרות... ספרות, כל היום וכל הלילה, ספרות רצינית שכל כך צריכים להעמק בה.

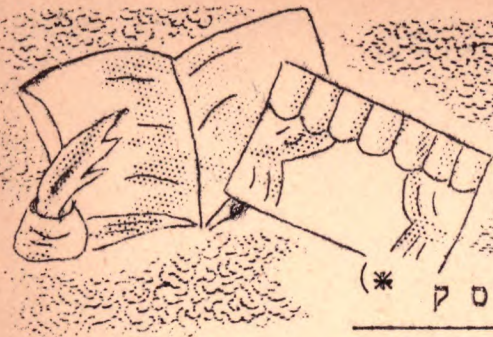
הרבה יותר נעים לשכב - ולקרוא "רומן זעיר"... או את "יחדיו", ...אה, "יחדיו" נכון, יש להתחיל באמונים, אמונים? כיתה י' כיתה י' נמצאת באמונים נדמה לי שמחר הם נותנים יום גיוס בסלק. סלק, סרט...! לסרט נחננו להם ללכת... סרט, ... אה, אויך, אויך נאבד! - כאבו לו האוזניים... אך לכל הרוחות, גם לי תכאבנה עוד מעט האוזניים - הנה הסודר שלי עף ברוח... היא אצה לחפוט את סודרה, חזקתהו כהלכה ופסעה במהירות לעבר אורו הקרב של חדר האוכל...

מתוך הטראה.

"ה י ל ל ה ה נ ר א ה" / המסך

(את המערכת הציפו המסכים ובים במספר ואף נאים מאד אך בחרנו את המסך הזה כליפה ביותר... חבריאל! אל יאוס הוסיפו לשלוח פפרי עטכם גם להבאו)

גם יטקה אביו של יאיר חגר את רובהו ויצא כטאר התוסבים להוסיט עזרה לנפס אטר זעקה לה... אך הוא חזר כלעומת שבא, כי גם הפעם לא נמצא הזועק, המבקט לנפסו ואף

על ספרות

ואמנות

האב גרנדה וגובסק *

אם ברצונכם לדעת מה גדול כוחו של הדומט בטעה שמיחסים לו תכונות אנושיות, מה גדול ערכה של המתכת הצהובה הנקראת זהב, הגוזרת על האדם הכל יכול שיהיה תלוי בה, הכנסו בבקשה לביתם של מר גרנדה או גובסק, המלוה בריבית. קורותיהם של שני אלה יעמידוכם על נקלה בעולם שכלו תאות הבצע וטאיפת הממון; בעולם שהזהב שם את האדם בדרגת עבד לו; בעולם שהזהב הוא מלך וסליט. דמויות אלה הן טפוסיות מאד לתקופה אשר בה עלה הקפיטליזם בצרפת, בטעה שהבורגנות נאבקה קשה עם האצולה ובינה לבין עצמה. האומנות והספרות המלוות את מאבקי החברה ידעו לתת להם בכל ארץ בטוי משלהן. להלן נחנת פסקה מספרו של סקספיר "תמוך איש אתונה":

"זהב? זהב חמד כחום, זוהר? לא, אליס / לא שוא דברי... / אם כך וכך ממנו שחור ללבן יהפוך, מכוער ליפה טוב לרע, זקן לצעיר מוג לב לאמיץ, ספל לאציל... / מתכת אדורה, עד זונת הקהל של בני האדם הסתה איבה בין העמים." "אתה רוצה מלכים ענוג, מפריד נאצל בין אב לבנו / מסאב מזהיר של ערס כלולות טהורה מכל טהור." מרכס במאמרו על הממון מדגיש את העובדה שהממון מעניק לאדם תכונות אנושיות טאין לו: "כגודל כחו של הממון, כן גודל כוחי אני. מה שהנני ומה שיט לעיל ידי אינו נקבע ליפה כל עיקר על ידי אישיותי. אני פסח והממון מעמידני על עטרים וארבע רגלים. אני אדם רע אך הממון מכובד וממילא בעליו מכובדים." "סתי הדמויות גרנדה וגובסק הן בטוי מוחסי ספרותי של הבעיה הנ"ל. הן אינן פרי דמיון של סופר אלא תוצרי החברה הבורגנית ובזאת גדולתו של בלזק טידע לתת "דמויות טפוסיות בנסיבות טפוסיות" (אנגלס): כתיבתו של בלזק היא ריאליסטית ומסקפת נאמנה את המציאות אם כי בצורה מוגזמת. ההגזמה והקיצוניות הם אמצעי ספרותי המדגיש ביותר שאת את רעיונו של הסופר.

הבה נתבונן אל קלסתר פניהם של גרנדה וגובסק ונראה עד כמה הולם פרוצופם את עסקיהם. גרנדה מתואר כדמות ענק, מסורבל, לעיניו מבע שליו וטורפני שהבריות מיחסים לצפע אגדי. שערו הצהבהב והמאפיו דומה ללתערובת של כסף וזהב פנים אלה מעידים על ערמומיות מסוכנת, על אנוכיותו של אדם המורגל לצמצם את כל רגשותיו בהנאות של ציקנות. מכאן אנו למדים שעסקי הממון הופכים את האדם לנוקסה, לערמומי. תאות הבצע אינה יודעת דרכים ישירות והופכת את האדם לקמצן, אנוכי, שה"אני" הוא ראשון במעלה. בדומה לכך נמסר תאורו של גובסק: "רשמי פניו מחוסרי הבעה נדמה כי יצוקים בדונזה; עיניו קטנות וצהובות כשל כלב בלשים... נדמה היה שחך נעוריו לכל ימי חייו". מלחמת הקיום מתבטאת במסור הקפיטליסטי ברדיפה אחר הבצע, בצבירת הממון. האדם אינו בטוח ביום המחר, אינו יודע מה יהא ערך הכסף למחרת ועל כן הוא צובר. בלזק נותן תאור נאמן של המבנה הכלכלי החברתי של צרפת על ידן תאורו של סתי הדמויות. גרנדה הוא סמל הבורגנות העולה המתעשרת על ידי טפסרות בקרקעות וזין; גובסק הוא דמות טפוסית של מלוה בריבית אולם סנייהם מהסלים בסופו של דבר אותו אופי ומקבלים את אותן התכונות הנובעות מעמדתן הכלכלית. גרנדה התעשר מעסקי יינות, לאחר מהפכת 1789 קנה קרקעות פוריים המכניסים לבעליהם הק רב. הטאיפה לעלות ולהתעשר אינה יחדשת מעצמותה...

(המסך ל"האב גרנדה"ו "גובסק".)

את מעמדם. הסביבה והדמיון הנפגשות עם גרנדה מעמידות אותנו על מבנה החברה
 סביב 1819. האצולה חוזרת טוב אינה מוצאת בסיס כלכלי לאחר שכל קרקעותיה נמכרו
 והוחרמו.

מספיק כבר והאצולה נאלצת "להתנתק" עם הבורגנות. אולם הבורגנות הפיננסית כבר
 עומדת ברוטת עצמה ויש לאל לדה לדחוק את האצולה. מן גרנדה יודע יפה את כוונות
 סכניו ונזהר כמה שאפשר מקרבה יתירה. כל עוד יש לו זהב הוא אינו זקוק לתואר;
 בסיס כלכלי איתן, זהו צורך הטעה. הזהב נאגרו ונסמך בחדרי חדרים. הקמצנות היא
 בת-בית של הבורגנות: "אין הקמצן נסען אלא על שני רגשות: אהבה עצמית ותחעלת
 עצמית המהוות שני חלקים של שלמות אחת והיא האנוכיות. מזונם של הצייקנים מצטרף
 כממון ובוז לבוריות" (יני גרנדה). גם הבריות הקרובות ביותר אינן מסוגלות
 לרוך את התאוה לזהב. אין זה בוז, יכול האדם לאהוב את נפשות בני ביתו אולם
 הכסף, אהבת המכת גוברת. היחסים בין בני אדם הם יחסים של ממון. בשעה שהכסף
 עומד בסכנה אין דבר שיעצור את גרנדה מלהגן עליו. אכזריותו של גרנדה כלפי אשתו
 ובתו נובעת רק מסיבה אחת, הקמצנות. גם בהיות אשתו על ערש דוי לא נקנו רפואות,
 הבית לא הוסק, האב ראה בעיניו את גסיסת אשתו ולבו לא רוכך. לאחר שגועה, צעדו
 הראשון היה סדור עניני הירושה עם בתו. לא הניח אפילו ליום אבל אחד שיעבור ללא
 עסקי ממון. אכזריות כזו, קמצנות כזו אינם מצויים בעולמנו אולם חתך הגזמה נוחן
 בלזק תאור הזק של האופיני למסטר הבורגני. כאשר נפל גרנדה למשכב אסר לא קם ממנו
 לא מטה ממנו הדאגה לזהב לבתו הוא אומר: "הטגיחי בשבע עינים על הזהב... סימי
 קצת זהב לפני, זה מחמם אותי". אכן כחו של הכסף בלתי מוגבל בחברה הבורגנית.

גובסק גם הוא מגלים בדמותו את אופיה של החברה הבורגנית, את השחיתות טבה,
 האכזריות וירידת הערך האנושי. גובסק הוא מלוח בריבית שאינו יודע דבר בחיים
 מלבד עסקי ממון וצבירת הון. בדבריו אל ידידו הוא אומר: "אלו חיות שנים רבות
 כמוני היית יודע כל יטנו וקדבר איזה ממטי שבגלל ערכו הבטוח כדאי לו לאדם לספל
 בו. הדבר הזה הוא... הזהב. הזהב הוא מקור כל כחו ועוצם ידו של האדם. אין דבר
 הנעלה ממני, כי אין מטובים למי לבדו לצדור או לפתוח את כיס הכסף. החיים אינם
 מכונה שהממון מניע אותם. הזהב הוא הרוח החיה בגופות של עכשו". המגע עם יתר
 האנשים הפועלים בספר מסקף גם הוא את אופי החברה. אנו רואים כיצד בני האצולה
 באים אל גובסק למען ילוה להם כסף הנחוץ למותרותיהם. האצולה מתרוששת וזקוקה
 למקורות כסף. אחד המקורות היא ההלוואה בריבית. מתוך ודוין של בנות האצילים
 הבאות אל גובסק אנו למדים שבם בקרב האצולה החדשה מושתתים יחסי המספחה על
 הממון. עסקי הריבית הכניסו לגובסק רווחים גדולים מפני שללא מתוך חברתי זה
 לא יכלה האצולה והבורגנות הזעירה להתקיים. צייקנותו של גובסק לא נפלה מזה
 של גרנדה. גובסק סחט את החברה בלי רחם והיה אוגר באופן חולני את רכוסו.
 דהוי החכונה של החברה הבורגנית הנחפת בצורה קיצונית מיותר כדי להבליט את
 התופעה בחזקה. גרנדה וגובסק שקולים זה כנגד זה באופיים ובהתנהגותם.
 בסניהם מולב בלזק את תוצרי החברה הבורגנית המכרת יחסים אנושיים חמורת כסף.

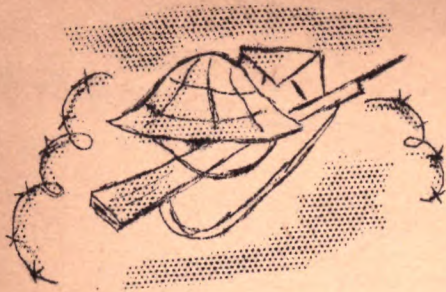
עדה כחה י"א.

מכאן

החילים כותבים

אילת. 7.2.56

לכל החברה, שלום!

זה זמן רב שלא השמעתי ולא שמעתי מילה, כלנו נסכים אם כן כי בא הזמן. כזכור לכם, את הדרך חזרה למחנה, עשיתי במטוס ויש לציין שהחוויה הייתה גדולה. נעים היה להסתכל על ארצינו מלמעלה בפרט. טעברנו מעל אזור חל-אניב א"כ מעל הים ומטם דרך באר-טבע, הדרך הובילה להר הנגב ואילתה. הנוף מעל, מחקבל יפה דוקא, ואין מה להתביש בו. באוויר, הרגשתי טוב ובקרב, אעשה דרך זו, עניתי. חזרתי למחנה לחיים השגורתיים בו, המחחילים יום יום בהתעמלות בקרב מזג האוויר, זה יראה בודאי מוזר בעיניכם, באיזור זה מתחיל להתחמם ולמען האמת זה לא הכי נעים. אלא שיטנו הים שאפשר להעזר בו. אני עשיתי כבר פגישה ראשונה עם הים והיא הייתה די נעימה.

היות ויש לכם כבר מושג על איזור זה בו אני מתגוררת (הכונה אליכם הי"ב בחניקים - המערכת). אפשר לספור לכם על טיול שעשיתי בלי הסברים רבים. ובכן הטיול היה למעלה הסירים" ולבקעת הסירים. יש לציין שנהניתי מאד מהנוף והתרשמותי הייתה רבה היות ובאמת אינני יודעת איפה אפשר למצוא עוד יופי והוד כזה. היפה הוא בזה שהנוף הוא פראי וצחיח לפדות שבואדיות הצמחיה די עטירה ורעננה. כשנסענו בדרך חלק, על בנינו עדר אילות עם צבי בעל קרניים גדולות לראטה וכן זוג נשרים שחלק ביעף על רקע אחד ההרים,, המראה היה מרהיב עיני. ודאי נדמה שמספיקים לעשות פה הרבה אחרי העבודה, אך בכל זאת לא יוצא לעשות כלום. מנסים למלאות את כל הערבים בפרט, ערבי הוי וכד'. . . התרבות דוקא לא על רמה נאותה למרות זה שיכול היה להיות יותר טוב ביחס לכחות ולדמיה הטפה. אך החברה אינם יכולים להתרכז פה על משהו וציני וזה חבל מטום שאחרי הכל החומר טוב וחבל על הזמן שמחבובז על החלק הקל שבחיים. כידוע אבחנו פה ארבע בנות מהקבוץ המאוחד ולכן אנו נפגשות עם הפלוגה פעמים רבות ומנסות להסתתף בטמחותיהם. יש סכניים שנסתתף אף בסדר של הפסח אבל היות וזה נטאר בקבוץ המאוחד זה לא נורא.

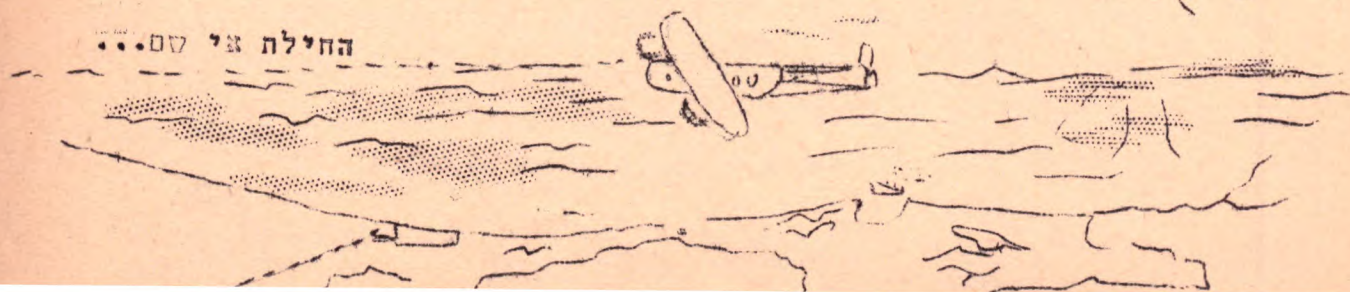
חלק שלנו, זאת אומרת מהמטק, נקלט די טוב בפלוגה והם מתחילים ל"התייבט" כמו שאומרים אצלינו.

חוץ מזה שקט פה ולא מציקים לנו כלומר נוחנים לנו לחיות את חיינו בלי חויות מיוחדות ומענינות.

אנחנו מתכווננים ליום אילת ונקוה שהוא יעמוד על רמה נאותה, לציון יום זה שלמחשבת הוא יום גורלי אפשר לומר בכל אופן לגבי החלק הדרומי של הנגב ולכן יש לסמור על מסורת יפה והזלמת ליום זה ואני תקוה שזה יהיה כך. אני תקוה להענות שלכם מרחוק ובידידות מ???

החילה אי ס.ס. . .

16.5. מגמתנו הייתה הפעם - העיר פומפיי. משהגענו לשם, קנינו "מדריך

של פומפיי" ובו קראנו על תולדותיה. פומפיי התייסרה לראשונה בשנת 67. " בועידת אדמה קטה. וכך 12 שנים אח"כ בשנת 79 לסה"נ החפרץ הר געש הוזהב ובמסך ארבעה ימים הרס את כל העיר. לפני כמה עשרות שנים החלו לעטוף בחפירות במקום זה והן לא חמו עד היום. במוזיאון של פומפיי (הקים ש) ראינו חפצים טובים; גופות שהתאבנו וחפצי אומנות שקדמו לתקופה זו באלף שמונה מאות שנים. ליד זה נמצא בית המקדש של האלה ונוס. ככר המשפטים, כמה מבתי העשירים ובריכות" לאגירת מים, כמה בתי - מרחצאות, פסיפס הלבסוף, אמפיתאטרון ענק שבו נלחמו הגלדיטורים.

וטוב חזרנו בדרך העולה לניאפולי כשהר הוזהב נסקף מקרוב.

17.5. ושוב בחזרה לרומא: הפעם לקומה הרביעית של המלון.

אחרי שנחנו כמעט בפגשנו עם "פילנה" (פנחס בן פורת ז"ל) שהדריך אותנו. תחילה נגלה לפנינו עמוד זכרון שהוקם לכבוד אחי מגבורי רומי ולידו בנין פאר ענק של המלך האחרון עמואל השני. סער טיטוס ניצב למרחוק ולידו הפנקים ששימשו מיקלט לנוצרים.

משם הלכנו לקוליסאום. מקומות הישיבה העלו יבליה. למטה במקום הנמטה רוצים רק את חדרי האסירים שהיו מתחתה. אך למרות הכל פפלינה צורת הבניה של הימים ההם. דבר זה מאריך רושם כביר|בלקו התיר. פנינו מועדות כעת לכנסיה אחת בה נראה את פסל מש ה רבינו של מיכאל אנג'לו... לפסל יש צורה חיה כל כך עד שבגמר קרא אליה: "למה אינך מדברת" והכה על ברכו - מכה שסימנה נשאר עד היום.

נדב.

